

Sygn. akt I NKRS 35/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Sadowski

SSN Krzysztof Wiak

w sprawie z odwołania Z. M.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z 15 lutego 2022 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 832,

z udziałem M. W.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 7 grudnia 2022 r.

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

I.

I.1. Z. M. (dalej również: Skarżąca) wniosła odwołanie od uchwały nr [...] Krajowej Rady Sądownictwa (dalej również: KRS albo Rada) z 15 lutego 2022 roku w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Piotrkowie

Trybunalskim, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r. poz. 832, zaskarżając tę uchwałę w całości tj. w punkcie 1 – przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: Prezydent RP) wniosku o powołanie M. W. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim oraz w punkcie 2 – nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie Z. M. do pełnienia tego urzędu.

I.2. Zaskarżonej uchwale Skarżąca zarzuciła sprzeczność z prawem poprzez:

1. naruszenie przepisów postępowanie mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia w postaci:

- 1) art. 33 ust. 1 w zw. z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. (t.j. Dz.U. 2021, poz. 269, dalej: u.KRS) przez dokonanie oceny kandydatury Skarżącej bez wszechstronnego rozważenia sprawy na podstawie udostępnionej dokumentacji wskazującej na kwalifikacje zawodowe, a także dokonanie tej oceny w sposób dowolny oraz w oparciu niejasne i niejednakowe dla kandydatur kryteria tj. bez uwzględnienia doświadczenia zawodowego Skarżącej – 27-letniego stażu orzeczniczego w pionie cywilnym oraz przydatności do wykonywania obowiązków sędziego sądu okręgowego przy nieuwzględnieniu danych statystycznych odnoszących się do referatu Skarżącej (ilościowych) i orzecznictwa (jakościowych);
- 2) art. 35 ust. 1 u.KRS w zw. z § 19 ust. 8 Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa przez pominięcie stanowiska Zespołu członków KRS (dalej: Zespół) z 11 lutego 2022 roku o rekomendowaniu KRS na jedno wolne stanowisko sędziego sądu okręgowego kandydatury Skarżącej;
- 3) art. 42 ust. 1 u.KRS poprzez sporządzenie uzasadnienia uchwały w części dotyczącej kandydatur w sposób uniemożliwiający poznanie motywów jej podjęcia, co utrudnia odniesienie się do całości przesłanek, na podstawie których KRS uznała, że kandydatura Skarżącej jest gorsza od kandydatury wskazanej w punkcie 1 zaskarżonej uchwały.

2. obrazę prawa materialnego art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS) w postaci:

- 1) art. 2, art. 32 i art. 60 Konstytucji RP w zw. z art. 35 ust. 2 pkt 1 u.KRS przez błędną wykładnię tych przepisów i w rezultacie ich niezastosowanie

tj. niedokonanie oceny kandydatek na podstawie przejrzystych reguł i kryteriów awansu przy ocenie na stanowisko sędziego sądu okręgowego, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego podjęto uchwałę o przedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego innej kandydatury niż Skarżącej.

Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości i przekazanie sprawy KRS do ponownego rozpoznania.

I.3. W uzasadnieniu odwołania Skarżąca stwierdziła w szczególności, że Rada nie podała, dlaczego Skarżąca nie posiada odpowiednich kwalifikacji merytorycznych, wszechstronnego i wieloletniego doświadczenia zawodowego czy Skarżąca pogłębia wiedzę prawniczą oraz czy daje rękojmię wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu okręgowego na najwyższym poziomie.

Skarżąca stwierdziła, że posiada ponad dwukrotnie dłuższy staż orzeczniczy od M. W., co czyni dowolnym twierdzenie rady jakoby staż pracy tej Kandydatki był wieloletni.

Odnosząc się do liczby załatwionych spraw oraz stabilności orzecznictwa Kandydatek Skarżąca zarzuciła nietrafność stwierdzeniu przez Radę, że ocena jej pracy była zaledwie dobra, podczas gdy ocena pracy Kontrkandydatki została uznana za bardzo dobrą. Zdaniem Skarżącej przy ocenie wyników pracy Rada powinna odnieść się do danych statystycznych, nie poprzestając na ogólnych wnioskach sędziego wizytatora.

Skarżąca stwierdziła też, że Rada uwzględniła wyższe poparcie M. W. przez Kolegium Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim, podniosła jednak, iż poparcie Kolegium stanowi tylko jedną z okoliczności stanowiących podstawę oceny kandydatów przez Zespół, który natomiast rekomendował Skarżącą.

I.4. M. W. złożyła odpowiedź na odwołanie, wnosząc o jego oddalenie. W uzasadnieniu odpowiedzi stwierdziła, że KRS wyraźnie wskazała okoliczności rozstrzygające o rekomendowaniu tej Kandydatki tj. wyższa ocena wydana przez

sędziego wizytatora, dwukrotnie wyższe poparcie jej kandydatury przez członków Kolegium Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim, na którym omawiane były merytorycznie obie kandydatury i opinie służbowe. Podkreśliła, że posiadany przez nią ponad 18-letni staż pracy nie może być uznany za niewystarczający oraz wskazała, że posiada dobre wyniki statystyczne w pracy orzeczniczej.

II.

II.1. Uchwałą nr [...] z 15 lutego 2022 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 832, Krajowa Rada Sądownictwa w punkcie 1 przedstawiła Prezydentowi RP wniosek o powołanie M. W. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim oraz w punkcie 2 nie przedstawiła Prezydentowi RP wniosku o powołanie Z. M. do pełnienia tego urzędu.

II.2. Na jedno wolne stanowisko sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim, ogłoszone w Monitorze Polskim z 2021 r. pod poz. 832, zgłosiły się:

- Z. M. – sędzia Sądu Rejonowego w O. oraz
- M. W. – sędzia Sądu Rejonowego w R..

W uzasadnieniu zaskarżonej uchwały przedstawiono życiorys zawodowy obu Kandydatek oraz wnioski z przeprowadzonych ocen kwalifikacji.

II.3. M. W. urodziła się w 1975 r. w R.. W 1999 r. ukończyła wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie [...] z ocen, dobrą, uzyskując tytuł magistra. W latach 1999–2001 pracowała w banku spółdzielczym na stanowisku referenta do spraw kredytów. Po odbyciu etatowej aplikacji sądowej w okręgu Sądu Okręgowego w P., w kwietniu 2003 r. złożyła egzamin sędziowski z ogólnym wynikiem dobrym. Od 20 października 2003 r. do 10 stycznia 2004 r. była zatrudniona w Sądzie Rejonowym w R. na stanowisku sekretarza sądowego. Z dniem 26 kwietnia 2004 r. została mianowana przez Ministra Sprawiedliwości asesorem sądowym w Sądzie Rejonowym w R.. Orzekła w pionach: karnym, pracy. cywilnym. Postanowieniem

Prezydenta RP z 26 marca 2008 r. została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w R.. Orzekała w: [...] Wydziale Grodzkim, [...] Wydziale Pracy, [...] Wydziale Rodzinnym i Nieletnich, [...] Wydziale Ksiąg Wieczystych i w [...] Wydziale Cywilnym. W okresie od 1 kwietnia 2012 r. do 17 stycznia 2018 r. pełniła funkcję Zastępcy Przewodniczącego [...] Wydziału Cywilnego, zaś od 18 stycznia 2018 r. do 31 sierpnia 2021 r. – funkcję Przewodniczącej tego Wydziału. Od 2012 r. wielokrotnie pełniła obowiązki orzecznicze w [...] Wydziale Cywilnym Odwoławczym Sądu Okręgowego w P., w ramach delegacji, udzielonych przez Prezesa tego Sądu oraz przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...]. Od 1 września 2021 r. – w ramach delegacji – orzeka w [...] Wydziale Cywilnym Odwoławczym Sądu Okręgowego w P.. Kandydatka podnosi kwalifikacje, uczestnicząc w szkoleniach zawodowych.

Pozytywne opinie o Kandydatce sporządzili Wiceprezes Sądu Rejonowego w R. oraz Przewodniczący [...] Wydziału Cywilnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w P..

Ocenę kwalifikacji M. W. sporządził A. L. – sędzia Sądu Okręgowego w P.w stanie spoczynku. Podkreślił, między innymi, że orzecznictwo kandydatki prezentuje bardzo dobry poziom jakościowy i ilościowy, dowodząc bardzo dobrej znajomości prawa i umiejętności stosowania go w praktyce. Pozytywnie ocenił warsztat pracy Kandydatki, zaznaczając, że umiejętnie prowadzi ona rozprawy sądowe, wydaje trafne orzeczenia, a pisemne uzasadnienia sporządza w terminie ustawowym i na bardzo dobrym poziomie. W konkluzji stwierdził, że M. W. jest bardzo dobrą kandydatką na stanowisko sędziego sądu okręgowego.

II.4. Z. M. urodziła się w 1964 r. w D.. W 1988 r. ukończyła wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie [...] z oceną dobrą, uzyskując tytuł magistra. Po odbyciu etatowej aplikacji sądowej w okręgu Sądu Wojewódzkiego w P., we wrześniu 1992 r. złożyła egzamin sędziowski z ogólnym wynikiem dobrym. Z dniem 16 listopada 1992 r. została mianowana przez Ministra Sprawiedliwości asesorem sądowym w Sądzie Rejonowym w T.. Powierzone obowiązki orzecznicze wykonywała w pionie cywilnym. Postanowieniem Prezydenta RP z 5 lipca 1994 r. została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego

w T.. Z dniem 1 stycznia 1995 r. została przeniesiona, na własny wniosek, na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w O.. Orzekła w [...] Wydziale Pracy, pełniąc funkcję Przewodniczącej tego Wydziału w okresie od 1 marca 1996 r. do 31 marca 2011 r. zaś od 1 kwietnia 2011 r. orzeka w [...] Wydziale Cywilnym. Od 28 marca 2017 r. do 27 marca 2020 r. pełniła funkcję Przewodniczącej tego Wydziału.

Kandydatka wielokrotnie orzekała w Sądzie Okręgowym w Ł. (w [...] Wydziale Pracy, w ramach delegacji udzielonych przez Prezesa tego Sądu, w latach 1999–2000) oraz w Sądzie Okręgowym w P. (w [...] Wydziale Cywilnym Odwoławczym oraz w [...] Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, w ramach delegacji udzielonych przez Prezesa tego Sądu w 1998 r. i w latach 2002–2010 oraz 2017–2020). Kandydatka podnosi kwalifikacje, uczestnicząc w szkoleniach zawodowych.

Pozytywną opinię o kandydatce sporządził Prezes Sądu Rejonowego w O..

Ocenę kwalifikacji Z. M. sporządziła sędzia D. K. – wizytator do spraw cywilnych Sądu Okręgowego w P.. Zaznaczyła, między innymi, że kandydatka osiąga dobre wyniki w zakresie jakości i stabilności orzecznictwa, posiada ugruntowaną metodykę pracy orzeczniczej i legitymuje się umiejętnością stosowania prawa w praktyce. Mając na uwadze merytoryczny poziom orzecznictwa kandydatki, sprawność i efektywność podejmowanych przez nią czynności procesowych, realizację procesu doskonalenia zawodowego, a także kulturę urzędowania i staż orzecniczy, sędzia wizytator wyraziła przekonanie, że Z. M. jest właściwą kandydatką na stanowisko sędziego sądu okręgowego.

II.5. W celu przygotowania sprawy do rozpatrzenia na posiedzeniu KRS, Przewodniczący Rady wyznaczył Zespół, zawiadomił Ministra Sprawiedliwości o jego powołaniu oraz o sprawach indywidualnych przekazanych Zespołowi w celu przygotowania ich do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady. Minister Sprawiedliwości nie przedstawił opinii w trybie art. 31 ust. 2b u.KRS.

Zespół na posiedzeniu 11 lutego 2022 r. zapoznał się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami, przeanalizował je, omówił szczegółowo obie kandydaty, odbył naradę i uznał, że materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie. Podczas głosowania na Z. M. oddano 2 głosy „za”, nie oddając głosów

„przeciw”, przy 1 głosie „wstrzymującym się”. Na M. W. oddano 1 głos „za”, nie oddając głosów „przeciw”, przy 2 głosach „wstrzymujących się”. W konsekwencji Zespół przyjął stanowisko o rekomendowaniu Radzie kandydatury Z. M..

II.6. Na posiedzeniu KRS 15 lutego 2022 r. na:

- Z. M. oddano 5 głosów „za”, nie oddając głosów „przeciw”, przy 10 głosach „wstrzymujących się” (przy udziale 15 osób), w rezultacie czego nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów,
- M. W. oddano 13 głosów „za”, nie oddając głosów „przeciw”, przy 3 głosach „wstrzymujących się” (przy udziale 16 osób), w rezultacie czego uzyskała wymaganą bezwzględną większość głosów.

W uzasadnieniu zaskarżonej uchwały Rada wskazała, że obie Kandydatki spełniają wymagania ustawowe, określone w art. 63 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz. U. 2020, poz. 2072, ze zm.; dalej: p.u.s.p.). Dokonując oceny Kandydatek kierowała się także kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 u.KRS, w tym: ocenami kwalifikacyjnymi, doświadczeniem zawodowym, opiniami przełożonych, a także uzyskanym poparciem środowiska sędziowskiego.

W dalszej części uzasadnienia uchwały, zatytułowanej „porównanie kandydatek” Rada wskazała, że obie Kandydatki spełniają formalnie wszystkie kryteria wyboru. Zadaniem KRS było w związku z tym dokonanie wyboru tej osoby, która spełnia wszystkie kryteria – oceniane łącznie – najpełniej i w najwyższym stopniu.

Rada wskazała, że przy podejmowaniu decyzji kierowała się ocenami kwalifikacyjnymi oraz doświadczeniem zawodowym kandydatek. Uznała, że obie kandydatki legitymują się wieloletnim i zróżnicowanym doświadczeniem zawodowym, dając gwarancję należytego wykonywania obowiązków sędziego sądu okręgowego. Obie uzyskały również pozytywne oceny pracy i kwalifikacji. Niemniej jednak jakość i stabilność orzecznictwa M. W. zostały ocenione jako bardzo dobre, a Z. M. jako dobre. Pomimo dłuższego stażu pracy Z. M., KRS postanowiła przyznać walor rozstrzygający wnioskowi płynącemu z ocen kwalifikacyjnych oraz poparciu wyrażonemu przez Kolegium Sądu Okręgowego w Piotrkowie

Trybunalskim. Podczas posiedzenia 16 grudnia 2021 r. Kolegium Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim zaopiniowało pozytywnie zarówno Z. M. – oddając 4 głosy „za” i 1 głos „przeciw”, przy 4 głosach „wstrzymujących się”, jak i M. W. – oddając 8 głosów „za”, nie oddając głosów „przeciw”, przy 1 głosie „wstrzymującym się”.

W ocenie KRS M. W. posiada odpowiednie kwalifikacje merytoryczne, wszechstronne i wieloletnie doświadczenie zawodowe oraz stale pogłębianą wiedzę prawniczą, dające rękojmię wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu okręgowego na najwyższym poziomie. Rada wskazała, że o przedstawieniu Prezydentowi RP M. W. zdecydował całokształt okoliczności sprawy, w szczególności: wnioski płynące z bardzo dobrej oceny jej pracy i kwalifikacji oraz z opinii służbowych, wieloletnie i zróżnicowane doświadczenie zawodowe oraz wysoki poziom poparcia Kolegium Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim.

III.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

III.1. Granice rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy z odwołania od uchwały KRS w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisko sędziowskie wyznacza art. 44 ust. 3 u.KRS, zgodnie z którym do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, za wyjątkiem art. 87¹ k.p.c. Dlatego też stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje odwołanie w granicach zaskarżenia i w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod uwagę tylko nieważność postępowania.

III.2. Według art. 44 ust. 1 u.KRS podstawą odwołania od uchwały KRS może być wyłącznie sprzeczność uchwały z prawem. Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydatów na stanowisko sędziowskie, ani decydowania o tym, który z nich powinien zostać przedstawiony

Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu sędziego (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 20 października 2009 r., III KRS 13/09; z 5 sierpnia 2011 r., III KRS 10/11; z 5 sierpnia 2011 r., III KRS 10/12; z 12 lutego 2014 r., III KRS 1/14; z 4 kwietnia 2013 r., III KRS 173/13; z 4 kwietnia 2013 r., III KRS 172/13, z 15 maja 2013 r., III KRS 197/13). Sprawowana przez Sąd Najwyższy kontrola obejmuje ocenę czy KRS w odniesieniu do wszystkich uczestników procedury nominacyjnej zastosowała przejrzyste, jednolite i sprawiedliwe kryteria selekcyjne (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 6 października 2015 r., III KRS 50/15; z 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; z 9 maja 2019 r., I NO 35/19; z 10 października 2019 r., I NO 142/19; z 27 maja 2020 r., I NO 41/19). Wymaganie to wynika z obowiązku stosowania art. 60 w zw. z art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP. Ocena prawidłowości działania KRS sprowadza się w tym zakresie do oceny, czy wszyscy kandydaci uczestniczący w procedurze konkursowej byli traktowani jednakowo oraz czy żaden z nich nie był w jakikolwiek sposób dyskryminowany. Nie chodzi tu o ocenę kwalifikacji czy wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania, ale formalny aspekt dostępu do służby (wyrok Sądu Najwyższego z 27 maja 2020 r., I NO 41/19).

III.3. Stosownie do art. 37 ust. 1 u.KRS jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, Rada rozpatruje i ocenia wszystkie zgłoszone kandydatury łącznie. W orzecznictwie przyjmuje się, że dokonując oceny poszczególnych kandydatów oraz wyboru tych, którzy zostaną przedstawieni Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie, Rada ma obowiązek kierować się oceną kwalifikacji kandydatów, uwzględniając ich doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia. Katalog ten nie ma charakteru wyczerpującego, nie stanowi również hierarchii kryteriów. To Rada decyduje, które kryteria w danym postępowaniu nominacyjnym uzna za kluczowe. Do kompetencji Rady należy zarówno dobór kryteriów oceny, jak i przypisanie znaczenia do poszczególnych kryteriów zastosowanych przy ocenie kandydatów (wyroki Sądu Najwyższego: z 5 września 2013 r., III KRS 210/13; z 24 marca 2021 r., I NKRS 26/21).

Jednakże kryteria mają być stosowane te same i tak samo wobec wszystkich kandydatów (wyrok Sądu Najwyższego z 23 marca 2022 r., I NKRS 67/21).

III.4. Według art. 33 ust. 1 u.KRS w sprawach indywidualnych Rada podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone. W orzecznictwie wskazuje się, że Rada nie może pominąć istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z udostępnionej dokumentacji lub wyjaśnień, czy innych zebranych dowodów, ani dokonać ustaleń sprzecznych z tym materiałem, zaś samo rozstrzygnięcie powinno być wynikiem wszechstronnego rozważenia wszystkich aspektów sprawy w sposób, który nie był dowolny (wyroki Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2012 r., III KRS 11/12; z 22 maja 2012 r., III KRS 14/12, z 15 lutego 2019 r., I NO 14/19; z 20 listopada 2019 r., I NO 19/19; z 2 lutego 2021 r., I NKRS 10/21; z 16 czerwca 2021 r., I NKRS 54/21).

W orzecznictwie wskazuje się, że Rada ma znaczną swobodę oceny kandydatów ubiegających się o pełnienie urzędu na stanowiskach sędziowskich (wyrok Sądu Najwyższego z 9 marca 2021 r., I NKRS 3/21). Podkreślić w tym miejscu należy, że swoboda oceny kandydatów, którzy zostaną przedstawieni Prezydentowi RP, nie jest nieograniczona, a wyboru kandydatów nie można odrywać od ustawowych przesłanek czy zgromadzonej w sprawie dokumentacji (wyroki Sądu Najwyższego: z 3 czerwca 2019 r., I NO 36/19; z 1 lipca 2020 r., I NO 17/20; z 23 marca 2022 r., I NKRS 67/21).

Do kompetencji Sądu Najwyższego należy ustalenie, czy przy dokonywaniu wyboru Rada nie przekroczyła granic uznania (wyroki Sądu Najwyższego: z 13 lipca 2012 r., III KRS 17/12; z 7 listopada 2016 r., III KRS 27/16; z 17 czerwca 2020 r., I NO 155/19; z 1 lipca 2020 r., I NO 156/10; z 19 stycznia 2021 r., I NKRS 8/21; z 9 marca 2021 r., I NKRS 3/21; z 13 marca 2021 r., I NKRS 13/21; z 26 maja 2021 r., I NKRS 41/21).

III.5. Jeżeli na stanowisko sędziowskie albo asesorskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, Zespół opracowuje listę rekomendowanych kandydatów. Przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście Zespół kieruje się przede wszystkim oceną

kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia: 1) doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia; 2) opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów (art. 35 ust. 1 i 2 u.KRS), przy czym brak dokumentów, o których mowa w ust. 2, nie stanowi przeszkody do opracowania listy rekomendowanych kandydatów (art. 35 ust. 3 u.KRS).

Z kolei zgodnie z art. 42 ust. 1 u.KRS uchwały Rady w sprawach indywidualnych wymagają uzasadnienia. Powołany przepis nie określa wprost wymaganej treści uzasadnienia uchwał nominacyjnych. Nie może być jednak wątpliwości, że Rada nie może działać arbitralnie. Motywy rozstrzygnięcia winny być więc klarownie wskazane w uzasadnieniu treści uchwały.

III.6. Przechodząc do realiów sprawy, wskazać należy, że KRS jednoznacznie wskazała kryteria rozstrzygające o wyborze tj. wyniki oceny kwalifikacji i poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim. Rada podniosła też, że kryteria te uznała za przeważające wobec kryterium stażu pracy, rozumianego jako liczony w latach czas wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego, który w przypadku Skarżącej jest zdecydowanie dłuższy.

Poza stażem pracy, związanym z różnicą wieku, pomiędzy Kandydatkami nie ma istotnych różnic, które wskazywałyby na dokonanie przez Radę oceny w sposób dowolny, z przekroczeniem granic uznania.

Obie Kandydatki mają zróżnicowane i wieloletnie doświadczenie orzecznicze (odpowiednio 30 i 18 lat), obie kierowały wydziałami sądu, obie też orzekały na delegacji w sądzie okręgowym, obie też uzyskały dobre i bardzo dobre oceny sędziów wizytatorów oraz rekomendację Kolegium Sądu. W uzasadnieniu wskazano, że z treści oceny kwalifikacji M. W. wynika, że jest bardzo dobrą kandydatką na stanowisko sędziego sądu okręgowego. Podobną ocenę uzyskała Skarżąca – w tej kwestii Skarżąca ma rację, że KRS bezrefleksyjnie zacytowała konkluzję oceny zamiast odnieść się do jej zawartości. Nie jest to jednak niedociągnięcie uzasadnienia uchwały istotne, gdyż Rada odwołała się do

sformułowań użytych w opinii, a ponadto treść uzasadnienia nie wskazuje na to, żeby miało to na celu zdyskredytowanie Skarżącej.

Zarówno wyniki ilościowe, jak i jakościowe pracy wskazanej Kandydatki (M. W.) zostały ocenione jako bardzo dobre. Z uzasadnienia decyzji i załączonej dokumentacji wynika, że wskaźnik opanowania wpływu wyniósł: w 2019 r. – 129,1% (przy średniej w wydziale 98,7%), w 2020 r. – 103,2% (przy średniej w wydziale 98,7%), w pierwszej połowie 2021 r. – 104,7% (przy średniej w wydziale 105,3%). Kandydatka sporządziła w okresie objętym badaniem 96 uzasadnień. W 24 sprawach uzasadnienie zostało sporządzone po upływie terminu ustawowego, ale w każdej z tych spraw opóźnienie było usprawiedliwione. Wskaźnik stabilności orzecznictwa Kandydatki został oceniony jako bardzo dobry. Apelację oddalono w 63,3% spraw, a orzeczenie zmieniono w 16,7% spraw. Były to wyniki lepsze niż średnia w wydziale (odpowiednio: 51,1% i 34%).

Także z treści oceny kwalifikacji Skarżącej wynika, że poszczególne elementy będące przedmiotem badania przez sędziego wizytatora zostały ocenione pozytywnie. Ocena kwalifikacji nie zawiera stwierdzeń o wyróżniających kwalifikacjach Kandydatki lub entuzjastycznych ocen jej pracy, brak jest jednak również uwag krytycznych.

Odnosząc się do rozważanych w postępowaniu wyników statystycznych, to Skarżąca w 2019 r. i 2020 r. miała wynik załatwialności spraw poniżej średniej w Wydziale (odpowiednio 805 przy średniej 921,33 w 2019 r. i 649 przy średniej 673,86 w 2020 r.). Natomiast w pierwszym półroczu 2021 r. wynik załatwialności był wyższy niż średnia w Wydziale (554 przy średniej 372,26). Wyniki poniżej średniej zostały uzasadnione w treści oceny kwalifikacji pełnieniem funkcji Przewodniczącej Wydziału. W okresie objętym oceną Skarżąca sporządziła 129 uzasadnień do orzeczeń merytorycznie kończących postępowanie w sprawie, w tym 27 po upływie ustawowego terminu. Wśród nich w 19 sprawach opóźnienie było nieusprawiedliwione.

Wskaźnik stabilności orzecznictwa Kandydatki został oceniony jako dobry. W 2019 r. oddalono apelację w 63% spraw przy średniej w Wydziale 57,1%, zmieniono orzeczenie w 29,6% spraw, przy średniej w Wydziale 29,6%. W 2020 r. powyższe wskaźniki wyniosły odpowiednio 56,2% przy średniej 50,7%

(apelacje oddalone) i 31,3% przy średniej 23% (orzeczenia zmienione), a w pierwszym półroczu 2021 r. – 56,2% przy średniej 53,2% (apelacje oddalone) i 37,5% przy średniej 31,9% (orzeczenia zmienione).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy nie dostrzegł naruszenia przepisów postępowania przed KRS, w tym podniesionego naruszenia art. 33 ust. 1 w zw. z art. 25 ust. 2 u.KRS, a także art. 42 ust. 1 u.KRS (poprzez sporządzenie uzasadnienia uchwały w części dotyczącej w sposób uniemożliwiający poznanie motywów rozstrzygnięcia). W ocenie Sądu Najwyższego motywy rozstrzygnięcia wskazane są jasno. Zastosowane i opisane kryteria nie doprowadziły do wyraźnego wyodrębnienia jednej z Kandydatek, jako wyraźnie lepszej od drugiej. W takiej sytuacji Rada korzysta z przysługującego jej ograniczonego prawa uznania. Nie doszło natomiast do przekroczenia granic uznania, które winno skutkować uchYLENIEM uchwały.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia przepisów postępowania w postaci art. 35 ust. 1 u.KRS w zw. z § 19 ust. 8 Regulaminu KRS wskazać należy, że Sąd Najwyższy wskazywał wielokrotnie, iż Rada nie jest związana stanowiskiem Zespołu. W licznych orzeczeniach podnoszono też, że nieuwzględnienie stanowiska Zespołu, mającego stanowić dla Rady wsparcie w zakresie pogłębionej merytorycznej oceny kandydatów, może rodzić wątpliwości co do oceny dokonanej przez Radę w pełnym składzie. W związku z tym odstępianie przez Radę od stanowiska Zespołu powinno zostać szczegółowo uzasadnione (m.in. wyrok Sądu Najwyższego z 30 marca 2022 r., I NKRS 70/21). W niniejszej sprawie nie wskazano szczegółowo powodów odstąpienia od opinii Zespołu, ale wyraźnie i przekonująco opisano kryteria wpływające na rekomendację. Ponadto Zespół w opiniowaniu Kandydatek nie był jednomyślny (Skarżąca otrzymała dwa głosy „za” przy jednym „wstrzymującym”, zaś nominowana przez Radę Kandydatka jeden głos „za” przy dwóch „wstrzymujących”). W świetle powyższego zarzut nie mógł zostać uznany za uzasadniony.

Treść uzasadnienia zaskarżonej uchwały, jak i akta postępowania, dowodzą, że Kandydatki są porównywalne. Co prawda Skarżąca ma dłuższe doświadczenie orzecznicze, jednak uznanie tego kryterium za decydujące w sytuacji, gdy długość

stażu orzeczniczego wynika z różnicy wieku, a jednocześnie jest on w obu przypadkach wieloletni, mogłoby stanowić naruszenie norm konstytucyjnych o zakazie dyskryminacji. Nie można więc uznać za zasadny zarzut naruszenia prawa materialnego w postaci art. 2, art. 32 i art. 60 Konstytucji RP w zw. z art. 35 ust. 2 pkt 1 u.KRS.

III.7. Wobec powyższego, Sądu Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[as]

I.n